

**Buskerud
fylkeskommune**
Utviklingsavdelingen

Vår saksbehandler
Morten B Histøl, tlf 32808678

Vår dato
29.11.2006

Deres dato
22.11.2006

Vår referanse
03/01299-101
650.813.

Deres referanse
06/1579-002

Kopi

1 av 1

Sigdal kommune

3350 PRESTFOSS

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. Ligu	06 DES. 2006	Kopi
Ark.: 0621-111		
Saksnr. 06/15938	Dok.nr.: 1	

"Driftsvei Sør Aasen" gnr 111 bnr 1 - Sigdal kommune - foreløpig svar på søknad om bygging av landbruksvei

Våre arkivundersøkelser viser at det ikke finnes kjente kulturminner fra forhistorisk tid innenfor området som blir direkte berørt av veibyggingen.

Grunnene til dette kan være at tidligere registreringer i området har vært mangelfulle eller så kan det være at vi ikke har befart området før.

Ut fra det fotografiske kartet over området fremgår det at det finnes noen strukturer like i nærheten av der traseen er planlagt. Slike strukturer kan for eksempel vise seg å være ulike typer fangstanlegg, kullgroper, milebunner, jernvinneanlegg, boplasser, røyser, gamle veifar og gamle steingjerder. I de fleste tilfeller er slike kulturminner synlige. Inngrep i marka kan avdekke indikatorer på automatisk fredete kulturminner under markens overflate. De vanligste indikatorene i så måte er kullkonsentrasjoner og jernslag.

Vi har vurdert saken som så interessant, at vi må gjennomføre en befaring av traseen, før et endelig svar på søknaden kan sendes. Vår befaring må gjennomgås når marka i området er snø og frostfri.

Avtale om befaringen rettes til vår avdeling på telefonnummer 32 80 86 60.

Med hilsen

Inger Liv Gøytild Lund
Inger Liv Gøytild Lund e f
kulturvernleder

Morten B Histøl
Morten B Histøl
saksbehandler

Kopi til:

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo Postboks 6762 St. Olavs pl., 0130 OSLO

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Buskerud
fylkeskommune

Utviklingsavdelingen

Vår saksbehandler
Morten B Histøl, tlf 32808678

Vår dato
05.01.2007

Deres dato

Vår referanse
03/01299-104
650.813.

Deres referanse
06/1579-002 og
03/01299-101 650.813.

1 av 2

KOP1

Sigdal kommune

3350 PRESTFOSS

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. Lig	11 JAN. 2007	Kopi
Ark:	0621-111	
Saksnr.	06/15958	Dok.nr.: 2

"Driftsvei Sør Aasen" gnr 111 bnr 1 - Sigdal kommune - svar på gjennomført befaringsav søknad om bygging av landbruksvei

Vi beklager at vi ikke har fått sendt et endelig svar på denne søknaden tidligere. Grunnene til dette skyldes blant annet at søknaden er mer komplisert enn andre tilsvarende søknader.

Vi har gjennomført en befaringsav den planlagte traseen den 14.12.2006 sammen med grunneier og landbrukssjefen.

Det viste seg at den planlagte veien var ferdigbygget, slik at vi ikke kunne se om automatisk fredete kulturminner kunne berøres av byggingen eller ikke. Det ble derimot observert tre kulturminner sannsynlig nyere tid, like i nærheten; en steinbru, veifar og en åkerrein. Marka i området bærer tydelig preg av tidligere dyrkning og kulturminnene som er funnet kan ha sammenheng med dette.

Vi synes det er svært beklagelig at det settes i gang med bygging i traseen, før vi har foretatt en befaringsav der for å sjekke om det kan finnes automatisk fredete kulturminner der eller ikke, jfr. kulturminneloven § 9.

For oss virker det som om søknaden burde vært sendt inn og behandlet etter plan- og bygningsloven § 23. 1. Grunnene til dette må ses i sammenheng med nydyrkingssaken i området (gnr 110 bnr 1) vi har uttalt oss om for et par år siden og at store mengder sand og grus er flyttet fra gården og til nydyrkingområdet.

Det er ikke vanlig å legge ved rapporter for saker som vedrører landbruksaker, men vi har lagt ved en fylldig rapport som viser til kulturminnene, veien, nydyrkingområdet og masseområdet ved gården.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vår dato
05.01.2007

Vår referanse
03/01299-104

Med hilsen

Inger Liv Gøytil Lund e f
kulturvernleder

Morten B Histøl
saksbehandler

Kopi til:

Fylkesmannen i Buskerud,
Landbruksavdelingen

Postboks 1604, 3007 DRAMMEN

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo Postboks 6762 St. Olavs pl., 0130 OSLO

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Sigdal kommune Driftsvei Søre Aasen

GBNR.: 111/1

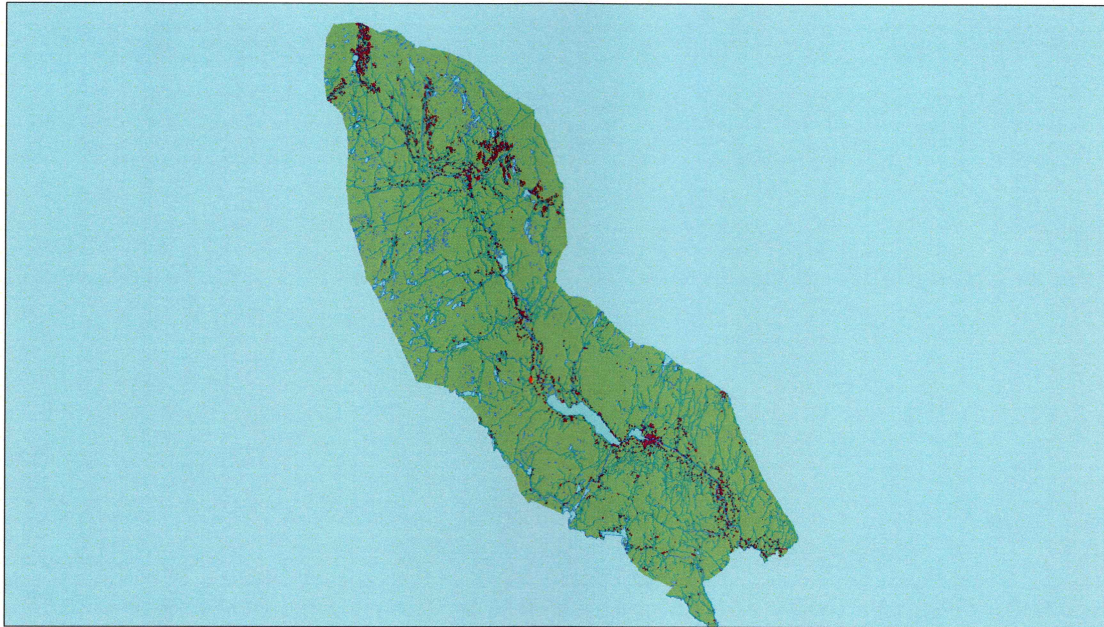
SAKSNR: 03/1299

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Sigdal		
Gardsnavn:	Søre Åsen		
Gards- og bruksnummer	111/1		
Kartreferanse	BX049-5-1		
	1715 III Sigdal, kartreferanse: 253613		
Høyde over havet	Ca. 150 meter		
Tiltakshaver:	Torstein Aasen		
Adresse:	3358 Nedre Eggedal		
Navn på sak:	Driftsvei Sør Aasen		
Saksnummer:	06/703		
Registrering utført:	14.12.06	Ved:	Kristoffer Dahle
Rapport utført:	18.12.06	Ved	Kristoffer Dahle
Autom. fredete kulturminner i området:			Registreringsnummer
Nyere tids kulturminner i området:	Bro Veifar Åkerrein		
Fotodokumentasjon:	Egen mappe		
Faglige konklusjoner:			
☐ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☐ Planen er i konflikt	☒	☒ Planen er i konflikt	
☐ Ingen synlige, potensielle under bakken	☐	☐ Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves	
☐ Ikke vurdert	☐	☐ Ikke vurdert	
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringar		Merknader	
☐ Videre reg. ikke nødvendig	☒	☒ Ingen merknad	
☐ Videre reg. nødvendig	☐	☐ Tilråd spesialområde	
☒ Reg. fullført	☐	☐ Tilråd dispensasjon	
☐	☐	☐ Foreløpig uavklart	
Merknader:	Planen er i konflikt med ovenfornevnte kulturminner, men disse er ikke automatisk fredet. Vi ser imidlertid gjerne at det blir vernet om disse kulturlandskapselementene.		

Kulturhistorisk registrering Søre Åsen

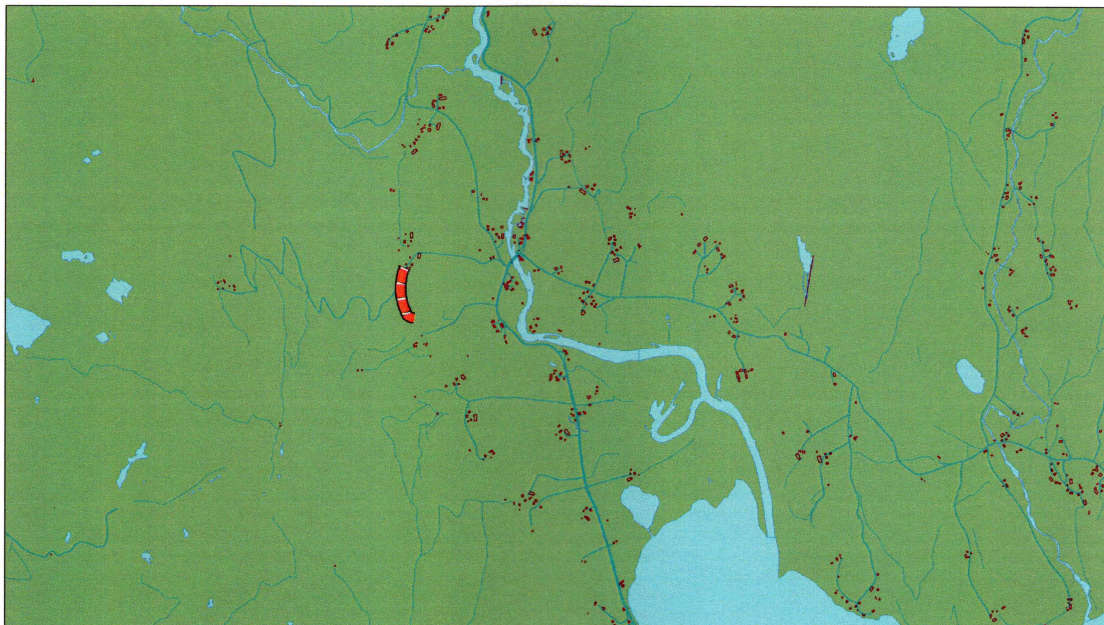
Tegnforklaring

— Veitrasé

0 3 5957 190 14 380 21 570 28 760 Meters

Kulturhistorisk registrering Søre Åsen

Tegnforklaring

— Veitrasé

0 250 500 1 000 1 500 2 000 Meters

Kulturhistorisk registrering Søre Åsen

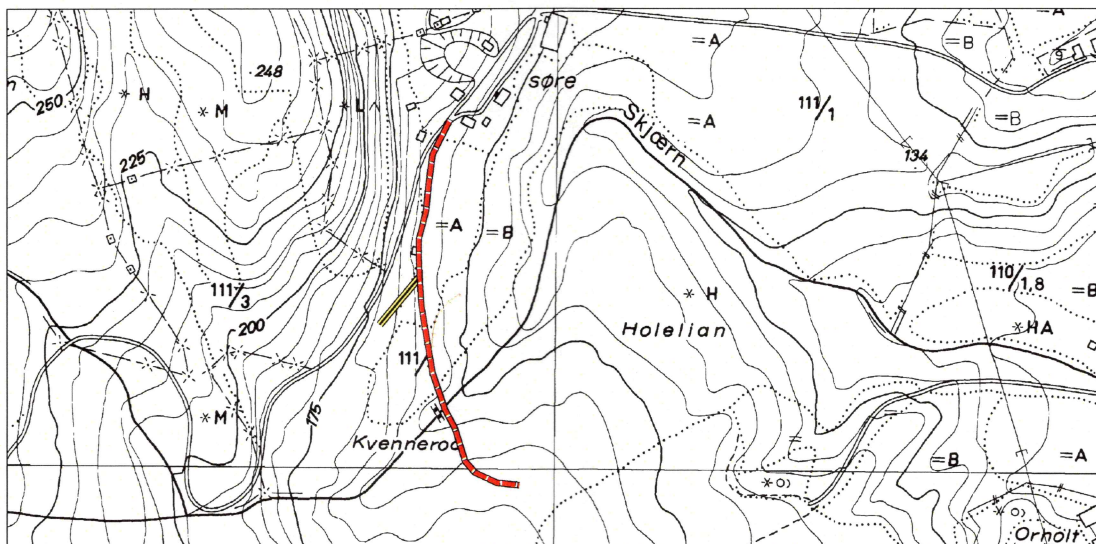
Tegnforklaring

- Veitrasé
- Åkerrein
- Vei
- Brofar

0 37,5 75 150 225 300 Meters

Kulturhistorisk registrering Søre Åsen

Tegnforklaring

- Veitrasé
- Åkerrein
- Vei
- Brofar

0 37,5 75 150 225 300 Meters

BAKGRUNN FOR PLANEN

Undersøkelsen/registreringen ble gjennomført da tiltakshaver, Torstein Aasen, har søkt om bygging av landbruksvei på gården Søre Åsen (111/1 i Sigdal kommune).

Allerede utgravd driftsvei, Søre Åsen (mot NNV)

Søknaden gjelder bygging av traktorvei klasse 7 til driftsformål innen skogbruk og jordbruk. Traséen er om lag 400 meter lang.

Formålet med registreringen er å undersøke forholdet mellom den planlagte traséen og eventuelle automatiske fredete kulturminner, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978. Det er ikke kjent at det finnes kulturminner i området fra før, men registreringene foretatt i forbindelse med utarbeidelsen av økonomisk kartverk er ofte mangelfulle.

OMRÅDET

Landbruksveien går fra tunet på Søre Åsen (gnr 111) til et nydyrkingsfelt på under gården Hole (gnr 110), og berører stort sett produktive skogs- og jordbruksarealer. Traséen krysser også bekken Skjærn som renner mellom disse matrikkelgårdene.

Vegetasjonen er preget av barskog, i første rekke bestående av gran.

Ved befaringen var hele traséen gravd opp og veiarbeidet var påbegynt, noe som dessverre ikke er i overensstemmelse med kulturminnelovens § 9.

Nydyrkingsområde sør for Skjærn (mor NNØ)

Det er som nevnt ikke registrert automatisk fredete kulturminner i området tidligere. Nydyrkingsområdet ble befart i 2004 (03/1365), men ga ikke funn av kulturminner. Det er imidlertid funnet en del løsfunn (reg. nr. 12447, 42173,), graver og gravhauger (12449, 51880, 80388) og jernvinnerrelaterte kulturminner (32161, 66298) på nabogårdene i øst.

STRATEGI OG METODE

Som primær metode ble visuell overflaterregistrering tatt i bruk. Metoden innebærer at området blir visuelt undersøkt etter automatisk fredete kulturminner som er synlige i terrenget, slike som graver, tufter, røyser og lignende. Det ble også lett etter kulturminner fra nyere tid. Etersom traséen allerede var gravd ut, ble det undersøkt et område på om lag 10-20 meter ut til hver side.

På tørre flater og høyder og i andre områder med stort potensial for forhistorisk aktivitet ble det systematisk stukket med spade og sonderingsbor for å påvise eventuelle kull-, slagg- eller kulturlag. Det ble også sett etter kull, slagg og littisk materiale langs bekken og den oppgravde traséen. Eventuelle funn ble målt inn med GPS og fotodokumentert.

DELTAGERE OG TIDSRUM

Undersøkelsen ble utført den 14.12.06, og rapporten ble ferdigstilt den 18.12.06. Totalt ble det brukt 8 timer på saken. Dette inkluderer forarbeid, registreringer og kjøring til/fra feltet, samt etterarbeid med databehandling og ferdigstilling av rapport. Registreringen ble utført av undertegnede, men tiltakshaver og landbrukssjef Harald Lesteberg var også tilstede.

Været var overskyet, men det var stort sett oppholdsvær. Litt nysnø og tele i toppen av torven hindret ikke prøvestikkingen.

REGISTRERINGENS FORLØP OG RESULTATER

Traséen ble først overflateregistrert for å påvise automatisk fredete kulturminner som er synlige på overflaten. Det ble innledningsvis gjort en rask befaring fra nord mot sør, før det ble gjort grundigere undersøkelser av traséen på tilbakevei.

Rester etter bro over Skjærn (mot S og NV)

Driftsvei med bro nede til venstre (mot NV)

Etter opplysning fra grunneier ble det påvist rester etter en gammel bro like vest for traséen hvor denne krysser bekken Skjærn. Det ble lett etter øvrige veifar i den nærmeste omkretsen, men det ble bare påvist en krøttersti med usikker tilknytning til broen.

Åkerrein (mot (SSV)

Åkerrein (mot N)

Åkerrein (mot ØSØ)

På nordsiden av elven ble det påvist en åkerrein som fulgte kanten av den moderne dyrkingsflaten på Søre Åsen. Nedenfor heller terrenget relativt bratt ned mot bekken, og området har i senere år hovedsakelig vært benyttet til beite. Åkerreinen er et resultat av jordsig og kan inneholde fossile dyrkingslag som ikke er berørt av plogen, og som kan gi mye

informasjon om det tidligste jordbruket på gården. Det meste av åkerreinen var intakt, men landbruksveien hadde skadet den sørligste delen.

Gammelt veifar (mot SV)

Gammelt veifar (mot NØ)

I skogsområdene på vestsiden av traséen ble det også påvist et gammelt veifar. Dette gikk ut fra traséen og på skrå oppover skoglia, slik at den nedre delen av veifaret var berørt av den

nye driftsveien. Bredden var om lag 2-3 meter, og veifaret var oppbygd i nedre kant. Jf. grunneier kunne dette muligvis være et gammelt hesteslep, men karakter og størrelse tyder ikke på at det har et forhistorisk opphav.

Veifar, oppbygd i nedre kant (mot NNV)

Veifar, oppbygd i nedre kant (mot VSV)

Stabbur (mot NØ)

Skjul (mot NNV)

På tunet på Søre Åsen ble det registrert to uthus, et skjul og et stabbur. Ingen av disse blir direkte berørt av planene, men pågående grusuttak på gården nærmer seg faretruende det gamle skjulet. Ifølge grunneieren skulle dette flyttes og restaureres.

Skjul med grusuttak i forkant (mot SV)

Ellers ble det lett etter kull, slag og littisk materiale i den allerede utgravde traséen. Slikt ble ikke funnet. Stratigrafien i kantprofilene viste stort sett grunne podsolprofiler som er vanlig i barskogsområder. Matjorden var også relativt tynn langs den nordligste delen av traséen, hvor denne følger overkanten av dyrkede arealer på gården. Grunnforholdene her varierte noe mellom leire og grus.

Dyrkingslag på Rydningen utenfor planområdet (mot N)

Det ble også gjort en kortere befaringsområde under gården Hole. Det meste av dette området (kalt Rudningen) var allerede berørt, men det ble påvist en jordprofil med dyrkingslag på opptil 30 cm. Ifølge grunneier hadde matjorden stedvis vært nærmere 1 meter tykk, noe som tyder på intensiv dyrking over lang tid. Det ble imidlertid ikke påvist synlige kulturminner her i 2004.

Resultater

Undersøkelsene av planområdet for Søre Åsen (111/1) ble utført uten funn av automatisk fredete kulturminner.

KONKLUSJON

Hele området ble grundig befart jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978 uten å avdekke nye funn av automatisk fredete kulturminner.

Det ble imidlertid påvist en bro og et veifar fra nyere tid, samt en åkerrein som muligvis kan gi mye informasjon om det tidlige jordbruket på gården. Vi ser gjerne at disse kulturlandskapselementene tas vare på.

Det gjøres også oppmerksom på at tiltakshaver i.h.t. kulturminneloven § 9 ikke kan iverksette tiltak før konfliktholdet mellom fremsatte planer og automatisk fredete kulturminner er undersøkt. Dette var dessverre ikke fulgt ved gjeldende tiltak.

Drammen 18.12.2006

Kristoffer Dahle

Feltleder